

Arbetsmarknadsutskottets betänkande**1980/81: 13****om ändring i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring, m. m.
(prop. 1980/81: 85)**

I betänkandet behandlas proposition 1980/81:85 utom såvitt angår en fråga om utbildningsbidrag till doktorander. I den delen har propositionen hänvisats till utbildningsutskottet. I betänkandet behandlas dessutom de med anledning av propositionen väckta motionerna 1980/81: 1434 av Olof Palme m. fl. (s) yrkandena 2 och 3 samt 1980/81: 1835 av Lars Werner m. fl. (vpk). Propositionen har föredragits i regeringen av statsrådet Eliasson.

Sammanfattning

I propositionen föreslås att från den 1 april i år högsta ersättningen för dag från arbetslöshetsförsäkringen skall höjas från 195 till 210 kr. Utskottet biträder förslaget och avstyrker därmed krav från socialdemokrater och vpk om höjning till 230 kr. Utskottet avstyrker dessutom yrkandet om höjning av det kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS) – som utgår till arbetslösa som ej är berättigade till kassaersättning – från nuvarande 75 kr. till 85 kr. enligt socialdemokraternas förslag och 120 kr. enligt vpk:s.

Socialdemokraterna reserverar sig till förmån för förslagen i partimotionen.

Vid behandlingen av besparingspropositionen i december 1980 beslöt riksdagen påbörja avvecklingen av det s. k. stimulansbidrag om 10 kr. per dag som utgår vid arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering. I den nu aktuella propositionen föreslås att stimulansbidraget skall avvecklas för återstående grupper från den 1 april i år. Förslaget berör också vuxenstudiestödet enligt studiestödslagen. Utskottet godtar propositionen även i denna del och avstyrker ett motionsyrkande från vpk att stimulansbidraget skall finnas kvar. Likaså avstyrker utskottet ett yrkande från vpk om höjning till 190 kr. av de i samband med arbetsmarknadsutbildning utgående utbildningsbidragen till sådana elever som ej är berättigade till ersättning från arbetslöshetskassa.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att riksdagen skall
dels antaga de inom arbetsmarknadsdepartementet upprättade förslagen till

1. lag om ändring i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring,
2. lag om ändring i studiestödslagen (1973: 349).

dels

3. godkänna den i propositionen förordade ändringen i grunderna för beräkning av bidrag vid arbetsmarknadsutbildning att tillämpas fr. o. m. 1 april 1981,

5. till Kontant stöd vid arbetslöshet för budgetåret 1980/81 under tolfte huvudtiteln utöver i prop. 1979/80: 100 bil. 15 föreslaget förslagsanslag anvisa ytterligare 39 000 000 kr.

Lagförslagen

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Dagpenning får utges i dagpenningklasser om 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190 och 195 kronor. Erkänd arbetslöshetskassa beslutar om försäkrads placering i dagpenningklass. Arbetsmarknadsstyrelsen kan föreskriva att gällande lägsta dagpenningklass ej längre skall tillämpas.

Föreslagen lydelse

17 §¹

Dagpenning får utges i dagpenningklasser om 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200 och 210 kronor. Erkänd arbetslöshetskassa beslutar om försäkrads placering i dagpenningklass. Arbetsmarknadsstyrelsen kan föreskriva att gällande lägsta dagpenningklass ej längre skall tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1981. Erkänd arbetslöshetskassa, som vid ikraftträdandet tillämpar dagpenningklassen 195 kronor, får göra det även i fortsättningen.

¹ Senaste lydelse 1979: 385.

2 Förslag till

Lag om ändring i studiestödslagen (1973: 349)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 7 och 8 §§ samt 8 kap. 80 a § studiestödslagen (1973: 349)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

7 §²

För varje tidsperiod om 15 kalenderdagar utgår till heltidsstuderande

1. vuxenstudiebidrag med 65 procent av det belopp som den studerande skulle ha fått i utbildningsbidrag, enligt bestämmelserna om dagpenning och stimulansbidrag, för heltidsstudier under en lika lång sammanhängande tidsperiod, om han kunnat få sådant bidrag.

1. vuxenstudiebidrag med 65 procent av det belopp som den studerande skulle ha fått i utbildningsbidrag, enligt bestämmelserna om dagpenning, för heltidsstudier under en lika lång sammanhängande tidsperiod, om han kunnat få sådant bidrag.

2. återbetalningspliktiga studiemedel med det belopp som motsvarar skillnaden mellan följande två tal, nämligen

a) det utbildningsbidrag som avses under 1 efter avdrag för preliminär A-skatt,

b) vuxenstudiebidraget enligt 1 efter avdrag för preliminär A-skatt.

För tidsperiod som omfattar mindre än 15 dagar utgår för varje kalenderdag vuxenstudiebidrag och återbetalningspliktiga studiemedel till heltidsstuderande med en femtondel av de i första stycket angivna beloppen.

8 §³

För varje tidsperiod om 30 kalenderdagar utgår till deltidstuderande

1. vuxenstudiebidrag med 65 procent av det belopp som den studerande skulle ha fått i utbildningsbidrag, enligt bestämmelserna om dagpenning och stimulansbidrag, för heltidsstudier under en sammanhängande tidsperiod av 15 dagar, om han kunnat få sådant bidrag,

1. vuxenstudiebidrag med 65 procent av det belopp som den studerande skulle ha fått i utbildningsbidrag, enligt bestämmelserna om dagpenning, för heltidsstudier under en sammanhängande tidsperiod av 15 dagar, om han kunnat få sådant bidrag,

2. återbetalningspliktiga studiemedel med det belopp som motsvarar skillnaden mellan följande två tal, nämligen

a) det utbildningsbidrag som avses under 1 efter avdrag för preliminär A-skatt,

b) vuxenstudiebidraget enligt 1 efter avdrag för preliminär A-skatt.

För tidsperiod som omfattar mindre än 30 dagar utgår för varje kalenderdag vuxenstudiebidrag och återbetalningspliktiga studiemedel till deltidstuderande med en tretiondel av de i första stycket angivna beloppen.

¹ Lagen omtryckt senast 1975: 359.

² Senaste lydelse 1979: 206.

³ Senaste lydelse 1979: 206.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

8 kap.
80 a §⁴

Återbetalningspliktiga studiemedel, som belöper på tid under vilken den studerande har uppburit utbildningsbidrag, enligt bestämmelserna om dagpenning och stimulansbidrag, medräknas ej vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel om återbetalningsbelopp och frivillig återbetalning, i den mån de återbetalningspliktiga studiemedlen har återbetalats genom avdrag från utbildningsbidraget.

Återbetalningspliktiga studiemedel, som belöper på tid under vilken den studerande har uppburit utbildningsbidrag, enligt bestämmelserna om dagpenning, medräknas ej vid tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel om återbetalningsbelopp och frivillig återbetalning, i den mån de återbetalningspliktiga studiemedlen har återbetalats genom avdrag från utbildningsbidraget.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1981. De nya bestämmelserna tillämpas dock ej på särskilt vuxenstudiestöd som har beviljats genom beslut dessförrinnan.

⁴ Senaste lydelse 1975:1186.

Motionerna

1980/81: 1434 av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen

2. beslutar att bestämmelser rörande fyra nya dagpenningklasser om 200, 210, 220 och 230 kr. införs i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring.

3. beslutar att lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd ändras i enlighet med vad som anförts i motionen.

Motionen innehåller också ett yrkande (1) om riktlinjer för planering och genomförande av sysselsättningsskapande åtgärder under år 1981 samt yrkanden (4, 5 och 6) om finansiering för nästa budgetår av de föreslagna höjda ersättningsbeloppen vid arbetslöshet och motsvarande höjningar av bidragen vid arbetsmarknadsutbildning. Dessa motionsyrkanden tar utskottet upp senare i samband med behandlingen av budgetpropositionens motsvarande förslag (AU 1980/81: 21).

1980/81: 1835 av Lars Werner m. fl. (vpk)

I motionen yrkas

1. att riksdagen med ändring i proposition 1980/81: 85 beslutar uttala sig för att utbildningsbidraget vid arbetsmarknadsutbildning fr. o. m. den 1 april 1981 lägst skall utgå med 190 kr. per dag, fem dagar i veckan,

2. att riksdagen beslutar uttala sig för att stimulansbidraget på 10 kronor per dag i arbetsmarknadsutbildning återinförs, att gälla från den 1 april 1981 och att regeringens förslag om borttagande av stimulansbidraget avslås.

3. att riksdagen avslår regeringens förslag om ändringar i studiestödslagen.

4. att riksdagen beslutar anta följande såsom Motionärernas förslag betecknade förslag till lag om ändring i lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd att gälla från den 1 april 1981.

Nuvarande lydelse

Motionärernas förslag

18 §

Kontant arbetsmarknadsstöd utgår med 75 kronor för dag.

Kontant arbetsmarknadsstöd utgår med 120 kronor för dag.

Till den — — — — — fastställd omräkningstabell.

5. att riksdagen beslutar anta följande såsom Motionärernas förslag betecknade förslag till lag om ändring i lagen (1973:375) om arbetslöshetsförsäkring, att gälla från den 1 april 1981:

Regeringens förslag

Motionärernas förslag

17 §

Dagpenning får utges i dagpenningklasser om 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200 och 210 kronor. Erkänd arbetslöshetskassa beslutar om försäkrads placering i dagpenningklass. Arbetsmarknadsstyrelsen kan föreskriva att gällande lägsta dagpenningklass ej längre skall tillämpas.

Dagpenning får utges i dagpenningklasser om 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220 och 230 kronor. Erkänd arbetslöshetskassa beslutar om försäkrads placering i dagpenningklass. Arbetsmarknadsstyrelsen kan föreskriva att gällande lägsta dagpenningklass ej längre skall tillämpas.

Utskottet

Den gällande lagen om arbetslöshetsförsäkring trädde i kraft den 1 januari 1974. Det högsta ersättningsbeloppet för dag var då 130 kr. Dagpenning utgår under fem dagar i veckan. I takt med de ökade levnadskostnaderna har maximiersättningen därefter räknats upp vid tre olika tillfällen, senast från den 1 juli 1979 då högsta dagpenningen bestämdes till 195 kr.

I propositionen föreslås nu att två nya dagpenningklasser om 200 och 210 kr. skall inrättas från den 1 april i år. Förslaget grundar sig på främställningar från Arbetslöshetskassornas samorganisation, som dock begärt att högsta dagpenningbeloppet skall bestämmas till 230 kr.

Socialdemokraterna och vpk ansluter sig i sina motioner 1434 resp. 1835 till samorganisationens förslag. Socialdemokraterna framhåller att utvecklingen inneburit att arbetslöshetsersättningens värde efter hand minskats och att man inte kan godta denna urholkning av de arbetslösas ekonomiska grundtrygghet. Socialdemokraterna anser att regeringen genom sitt förslag

åsidossatt dels principen att arbetslösa skall kunna kompenseras för inkomstbortfall intill 91,7 procent av den förlorade arbetsinkomsten, dels utgångspunkten att grundtryggheten inom arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen skall kunna utvecklas parallellt.

Utskottet noterar först att det finns grundläggande skillnader mellan konstruktionen av sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringens ersättningssystem och att dessa skillnader blev särskilt markanta genom de reformer som år 1973 genomfördes beträffande de båda försäkringarna. Sjukförsäkringen ger i princip kompensation för 90 % av inkomstbortfallet för inkomster upp till 7,5 basbelopp per år (f. n. 110 700 kr.). Försäkringen avpassas alltså automatiskt till inkomstutvecklingen och ersättningsnivån bibehålls därmed för det stora flertalet försäkrade. För arbetslöshetsförsäkringen ställer det sig annorlunda. Det fordras sålunda särskilda beslut i riksdagen för att höja maximiersättningen. Den viktigaste skillnaden är emellertid att den högsta dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen alltid legat på en väsentligt lägre nivå än i sjukförsäkringen. Det innebär att den i den socialdemokratiska motionen apostroferade överförsäkringsregeln i arbetslöshetsförsäkringen som innebär att försäkringsersättningen inte får överstiga 91,7 procent av inkomstbortfallet nu liksom tidigare endast får betydelse för försäkrade med låg inkomst. Flertalet försäkrade får en kompensation som är väsentligt lägre än 90 procent av inkomstbortfallet. Den nivåskillnad som alltså sedan länge finns mellan sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen består sålunda vare sig man genomför propositionens eller motionernas förslag.

De höjningar av högsta dagpenningbeloppet i arbetslöshetsförsäkringen som genomförts under 1970-talet har i stort inneburit att ökade levnadskostnader såsom de återspeglas i förändringar i basbeloppet blivit kompenserade. Den höjning som nu föreslås i propositionen genom införande av två nya dagpenningklasser har samma inriktning även om den inte ger fullständig kompensation för de levnadskostnadsförändringar som inträffat sedan förra höjningen. Förslaget måste emellertid ses mot bakgrund av det utomordentligt ansträngda statsfinansiella läget och bör därför enligt utskottets mening godtas. Motionsyrkandena avstyrks alltså mot denna bakgrund. Utskottet vill emellertid betona att det – med hänsyn till den låga nivå som arbetslöshetsförsäkringen har i förhållande till andra socialförsäkringar – är angeläget att överväga fortsatta insatser även i lägen med knappa ekonomiska resurser. Utskottet räknar med att regeringen ägnar denna fråga fortlöpande uppmärksamhet.

I propositionen föreslås inte någon ändring av det *kontanta arbetsmarknadsstödet (KAS)* som utgår till icke-försäkrade arbetslösa. Stödet som var 35 kr. då det infördes 1974 har under årens lopp höjts till 75 kr. Socialdemokraterna föreslår att KAS skall höjas till 85 kr. medan vpk vill ha en höjning till 120 kr.

Såsom anförs i propositionen har KAS sedan det infördes höjts relativt

mer än dagpenningen i försäkringen. Med hänsyn härtill och till vad ovan sagts om det statsfinansiella läget ansluter sig utskottet till propositionen och avstyrker de båda aktuella motionsyrkandena.

Nivån på *utbildningsbidraget i arbetsmarknadsutbildningen* är knuten till ersättningen vid arbetslöshet. Det innebär bl. a. att den som är berättigad till arbetslöshetsersättning får motsvarande belopp under den tid han genomgår arbetsmarknadsutbildning. Därutöver har hittills utgått stimulansbidrag med 10 kr. för dag. I propositionen anmäler statsrådet Eliasson att han under förutsättning att riksdagen godkänner de föreslagna dagpenningklasserna senare kommer att anmäla frågan om höjda utbildningsbidrag. I den frågan kan regeringen besluta på egen hand.

I propositionen tar man också upp frågan om *stimulansbidragets* fortsatta bestånd. Riksdagen har redan beslutat att avveckla detta tilläggsbidrag för elever som får 155 kr. för dag och inte är arbetslöshetsförsäkrade. Regeringen går nu vidare och föreslår att stimulansbidraget fr. o. m. den 1 april skall avvecklas även för övriga elevkategorier. Ändringen skall dock inte medföra att elever som påbörjat utbildning före detta datum får sitt utbildningsbidrag sänkt. Som en konsekvens av avvecklingen av stimulansbidraget inom arbetsmarknadsutbildningen föreslås att motsvarande åtgärd skall vidtas i fråga om särskilt vuxenstudiestöd enligt studiestödslagen. Utskottet biträder propositionens förslag att stimulansbidraget helt bör avvecklas. Det innebär att utskottet motsätter sig vpk:s yrkanden om dels avslag på propositionen i denna fråga, dels återinförande av stimulansbidraget i de hänseenden det avvecklades från årsskiftet. Inte heller är utskottet berett att biträda vpk:s förslag om höjning av utbildningsbidraget från 155 till 190 kr. för sådana elever som ej är berättigade till kassaersättning.

När det gäller kostnaderna för den föreslagna höjningen av högsta dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen framhålls i propositionen att dessa endast kan beräknas överslagsmässigt med hänsyn till osäkerheten om den framtida ersättningsnivån, som kassorna beslutar om, och om arbetslöshetens omfattning. Under innevarande budgetår beräknas statens utgifter till arbetslöshetsförsäkringen öka med 39 milj. kr. Regeringen föreslår att detta belopp skall anvisas som ett påslag på statsbudgeten.

Utskottet godtar den beräknade ökade medelsåtgången. Beloppet kan emellertid inte såsom föreslås i propositionen anvisas på den ordinarie statsbudgeten för 1980/81, utan i stället bör anslag med det begärda beloppet föras upp på tilläggsbudget II för innevarande budgetår.

Höjningen av utbildningsbidragen beräknas för innevarande budgetår, sedan hänsyn tagits till besparingar till följd av indragningen av stimulansbidraget, medföra en nettokostnad av 3 milj. kr. Föredragande statsrådet anmäler att han ämnar återkomma till anslagsfrågan i samband med tilläggsbudget III för innevarande budgetår.

Socialdemokraterna lägger i sin motion inte fram något förslag om höj-

ning av anslagen för innevarande budgetår utan menar att den frågan bör tas upp i samband med beredningen av tilläggsbudget III. När det gäller de ekonomiska konsekvenserna för nästa budgetår föreslår socialdemokraterna påslag med sammanlagt 320 milj. kr. på de i budgetpropositionen presenterade anslagen. Dessutom förordas att arbetsgivaravgiften till arbetslöshetsförsäkringen skall höjas med 0.2 procent. Till dessa yrkanden återkommer utskottet senare i samband med behandlingen av budgetpropositionens förslag till anslag till arbetsmarknadspolitiken (AU 1980/81: 21).

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *införande av nya dagpenningklasser* att riksdagen med avslag på motionerna 1980/81: 1434 yrkande 2 och 1980/81: 1835 yrkande 5 antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring.
2. beträffande *höjning av det kontanta arbetsmarknadsstödet* att riksdagen avslår motionerna 1980/81: 1434 yrkande 3 och 1980/81: 1835 yrkande 4.
3. beträffande *slopande av stimulansbidraget* att riksdagen med avslag på motion 1980/81: 1835 yrkandena 2 och 3
dels godkänner den i propositionen förordade ändringen i grunderna för beräkning av bidrag vid arbetsmarknadsutbildning att tillämpas fr. o. m. den 1 april 1981.
dels antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1973: 349).
4. beträffande *höjning till 190 kr. av utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning till icke arbetslöshetsförsäkrade* att riksdagen avslår motion 1980/81: 1835 yrkande 1.
5. beträffande *medelsanvisning* att riksdagen med anledning av propositionens förslag till *Kontant stöd vid arbetslöshet* på tilläggsbudget II till statsbudgeten för budgetåret 1980/81 under tolfte huvudtiteln punkten B 5 anvisar ett förslagsanslag av 39 000 000 kr.

Stockholm den 10 februari 1981

På arbetsmarknadsutskottets vägnar
ANNA-GRETA LEIJON

Närvarande: Anna-Greta Leijon (s), Alf Wennerfors (m), Arne Fransson (c), Bernt Nilsson (s), Frida Berglund (s), Lars Ulander (s), Anders Högmärk (m), Hans Gustafsson (s), Marianne Ståhlberg (s), Eva Winther (fp), Börje Hörnlund (c), tredje vice talmannen Karl Erik Eriksson (fp), Nils-Olof Grönhagen (s), Sonja Rembo (m) och Görel Bohlin (m).

Reservationer

Anna-Greta Leijon, Bernt Nilsson, Frida Berglund, Lars Ulander, Hans Gustafsson, Marianne Ståhlberg och Nils-Olof Grönhagen (alla s) har avgivit följande reservationer

1. Införande av nya dagpenningklasser (mom. 1)

Reservanterna anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 6 som börjar "Utskottet noterar" och slutar "fortlöpande uppmärksamhet" bort ha följande lydelse.

Utskottet delar den uppfattning som samorganisationen givit uttryck för och som återspeglas i motionernas förslag. Arbetslöshetsförsäkringen har en låg kompensationsgrad. I många fall ersätter den bara 50–60 % av inkomstbortfallet. Försäkringen är också omgärdad av karensregler, bl. a. är de fem första arbetslöshetsdagarna inte ersättningsgilla. Även i ett pressat ekonomiskt läge är det mot denna bakgrund angeläget att man bibehåller försäkringens nivå, åtminstone så till vida att högsta dagpenningklassen bör följa ändringar i levnadskostnaderna. Denna princip har hittills tillämpats och regeringens begränsade förslag måste därför anses anmärkningsvärt.

Utskottet förordar att högsta dagpenningklassen såsom motionärerna föreslår bör bestämmas till 230 kr. Om man följer regeringens förslag innebär det att de arbetslösa får ta på sig en oproportionerligt hög del av de ekonomiska följderna vid arbetslöshet. En jämförelse med sjukförsäkringen ger dessutom vid handen att den tidigare stora skillnaden mellan de båda försäkringarna ytterligare kommer att öka. Från allmänna fördelningspolitiska aspekter ter sig därför regeringens förslag som oacceptabelt och till sin inriktning illavarslande inför de åtstramningar på olika samhällsområden som i det nuvarande ekonomiska läget kan bli nödvändiga.

dels att utskottets hemställande under 1 bort ha följande lydelse

1. beträffande *införande av nya dagpenningklasser* att riksdagen med ändring av propositionens förslag och med bifall till motionerna 1980/81: 1434 yrkande 2 och 1980/81: 1835 yrkande 5 antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring i följande såsom "Alternativt förslag" betecknade lydelse:

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring skall ha nedan angivna lydelse.

Propositionens förslag

Alternativt förslag

17 §¹

Dagpenning får utges i dagpenningklasser om 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200 och 210 kr. Erkänd arbetslöshetskassa beslutar om försäkrads placering i dagpenningklass. Arbetsmarknadsstyrelsen kan föreskriva att gällande lägsta dagpenningklass ej längre skall tillämpas.

Dagpenning får utges i dagpenningklasser om 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220 och 230 kr. Erkänd arbetslöshetskassa beslutar om försäkrads placering i dagpenningklass. Arbetsmarknadsstyrelsen kan föreskriva att gällande lägsta dagpenningklass ej längre skall tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1981. Erkänd arbetslöshetskassa, som vid ikraftträdandet tillämpar dagpenningklassen 195 kronor, får göra det även i fortsättningen.

¹ Senaste lydelse 1979: 385..

2. Höjning av det kontanta arbetsmarknadsstödet (mom. 2)

Reservanterna anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Såsom anförs" och på s. 7 slutar "aktuella motionsyrkandena" bort ha följande lydelse:

Det kontanta arbetsmarknadsstödet har betydelse främst för grupper som inte är etablerade på arbetsmarknaden och därmed inte omfattas av arbetslöshetsförsäkringen. Det är att märka att rätt till försäkringsersättning är beroende bl. a. av att den arbetslöse uppfyller det s. k. medlemsvillkoret (i princip ett års medlemskap) och det s. k. arbetsvillkoret (fem månaders förvärvsarbete under den senaste tolv månadersperioden). När regeringen nu underlåter att lägga fram förslag om höjning av KAS går det alltså ut över grupper med svag ställning på arbetsmarknaden såsom nytillträdande kvinnor, ungdomar och handikappade.

Det kontanta arbetsmarknadsstödet höjdes den 1 juli 1979 från 65 till 75 kr. Därefter har det varit oförändrat. Under tiden har basbeloppet höjts med nära 20%.

Det är mot denna bakgrund välmotiverat att trots det ansträngda ekono-

miska läget höja ersättningen med 10 kr. till 85 kr. per dag såsom föreslås i den socialdemokratiska motionen. Däremot är utskottet inte berett att biträda vpk:s förslag om höjning till 120 kr. Det skulle förutom väsentliga kostnader innebära en inte obetydlig nivåhöjning som bl. a. skulle medföra komplikationer gentemot arbetslöshetsförsäkringen.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *höjning av det kontanta arbetsmarknadsstödet* att riksdagen dels avslår motion 1980/81: 1835 yrkande 4, dels med anledning av motion 1980/81: 1434 yrkande 3 antar följande lagförslag:

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §²

Kontant arbetsmarknadsstöd utgår med 75 kronor för dag.

Kontant arbetsmarknadsstöd utgår med 85 kronor för dag.

Till den som söker deltidsarbete eller i annat fall är arbetslös under del av vecka utgår arbetsmarknadsstöd med det antal ersättningsdagar per vecka som följer av en av regeringen fastställd omräkningstabell.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1981.

² Senaste lydelse 1979: 386.

3. Medelsanvisning (mom. 5)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 1 och 2.

Reservanterna anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar "När det" och på s. 8 slutar "(AU 1980/81: 21)" bort ha följande lydelse:

När det gäller kostnaderna för den föreslagna höjningen av högsta dagpenningen i arbetslöshetsförsäkringen framhålls i propositionen att dessa endast kan beräknas överslagsmässigt med hänsyn till ovisheten om den framtida ersättningsnivån, som kassorna beslutar om, och om arbetslöshetens omfattning.

Utskottet delar denna uppfattning och anser för sin del det lämpligast att regeringen återkommer till finansieringsfrågan för innevarande budgetår i

samband med tilläggsbudget III då läget bättre kan överblickas. Det gäller också om kostnaderna för de höjda utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning som i enlighet med tidigare tillämpade principer blir en konsekvens av höjningen av arbetslöshetsförsäkringens ersättningsbelopp och av den nya nivån på KAS. Om höjningar av bidrag i samband med arbetsmarknadsutbildning beslutar regeringen på egen hand. Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet att ytterligare medel anvisas nu.

När det gäller nästa budgetår har socialdemokraterna beräknat att kostnaderna för de av dem föreslagna reformerna är omkring 400 milj. kr. För att finansiera detta föreslår socialdemokraterna förstärkning av de aktuella anslagen. För att täcka statens utgifter härför föreslås dessutom en höjning av arbetsgivaravgiften till arbetslöshetsförsäkringen med 0,2 %. Dessa yrkande behandlas senare i samband med budgetpropositionens anslag till arbetsmarknadspolitiken (AU 1980/81: 21).

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *medelsanvisning* att riksdagen avslår propositionens förslag om anslag till Kontant stöd vid arbetslöshet.